

Exterior su-
perficies.
Constructio
nistratio et
usus.

dicuntur sui partes processus ue ingerit, huius situm ostendunt, uti sanè & ipsius quoque figuram & magnitudinē. Hæc membrana exteriori^a superficie uelut aqueo humore oblitur, secundū partium quas ambit tubera extuberans. ipsa namque uix alibi crassitiem uariat, ac tenuissimæ semper membranæ innumeris uasorū ductibus oblitæ speciem cōmonstrat. Quippe uasorum potissimum gratia illam rerū Opifex condidit, nimirū ut instar^b mesenterij & humilioris membranæ omenti & extimifectus inuolucris (a quo suum nomen tenuis membranæ Græcis χοροειδής nuncupata, mutuauit) ea uasa tutò deduceret suffulciretque. Quinetiam cerebri & cerebelli est inuolucrum, non simplex profectò, ut dura membrana, quæ propugnaculū potius ac defensoriū cerebri aduersus caluariæ occursum censetur, quàm opacimentum: sed quod ipsorum substantiā proximè contineat & firmet, non secus quàm caseorum formæ lac paulo antè coagulatum sustinent, & singunt pariter. Atque ad hos usus Natura hanc membranam summè idoneam produxit, tam mollis enim tenuisq; & sequax est, ut aptissimè omnibus anfractibus sinibusq; sese ad profundissima usq; ingerat, & quæcunq; uasa cerebrum expetebat, ea deducere possit. Quinetiam ad cōleui cernitur, ut sua gravitate ne utiqua uim cerebro inferat: & tam ualida interim duratq; existit, ut à dura cerebri membrana sursum tracta non diuellatur, imò illum suspensionis impetum à Natura sagacissimè frequentinumerosaq; & continua uasorum serie paratum sustinet, eo pollens robore, ut concinnè cerebri substantiam instar formæ cuiusdam (uti iam diximus) amplexetur & sustineat. Cæterum magis Naturæ sapientiam admirabimur, si non minori industria illam hic atq; in quatuor elementorum sedibus assignandis usam esse inquisuerimus, quod sanè illico obuium fiet, si terræ caluariam, aquæ duram cerebri membranā, aëris tenuem, & igni substantiam cerebri assimilaueris: ac dein expendis rerum Opificis solertiam, qui ut inter terrā & ignem, quoniam natura à se inuicem maximè absunt, aquam et aërem collocauit, ita quoque in medio caluariæ & cerebri (quod substantijs longè discrepant) utraq; membranas interiecit, nō contentus uno amicitiae uinculo illa interueniente. Oportet namq; nō situ solum id in medio locari quod est uerè medium, sed etiam naturā: si modò quod secundum eandem proportionem ab extremis uariat, uerè medium censetur. Neutra autē membrana proportionaliter à caluariā & cerebro uariabat: nam tenuis plus ab ossis duritiæ uinebatur, quàm ipsius cerebri mollietiem superaret. Econtrariò autem dura multo erat cerebro durior, paulo uerò offe mollior. Quapropter si tenuem duntaxat membranā Natura creasset, nequaquā indēmnis caluariæ occurreret: si duram, cerebrum ipsius consuetudine læderetur. Quo minus igitur ipsum cerebrum aut eius proximum inuolucrum offenderetur, prior tenuis membrana, post hæc autem dura locatur: quæ quanto est offe mollior, tanto ipsa tenui est durior: quanto uerò hac tenuis est mollior, tanto tenui mollior est cerebrum. Quancūq; rursus tenuis membranæ mollieties uisum, ut illa commodè undequaque in cerebri anfractibus sese ingerat, & in uentriculos, processus uarios unā cū uasis porrigat, uti prius est relatū. Qui nam uerò eiusmodi habeantur processus, in plexuum & uentriculorum cerebri descriptione persequar, præsentī sermone ad cerebrum opportunè deflexo.

DE CEREBRI AC CEREBELLI NUMERO, sui, forma, reuolutionibus & substantia. Caput IIII.

HIS quæ præsentī Capite pertractantur ostēdendis, potissimum seruiunt tertia figura, ac dein omnes ferè ad decimam quartam usq;: sed potissimum prima figura Capitis secundi, libri quarti, basim cerebri ac cerebelli cum dorsalis medullæ initio proponens.

Cerebri numerus.

DISSECTIONIS professoribus cerebrum in^a anterius, quod cerebrum, & in^b posterius, quod cerebellum uocant: deinde anterius in^c dextrum & in^d sinistrum diuidi consuevit: non quod Anatomicorū proceres cerebrum omnino diuisum, & non aliqua semper ex parte continuum esse arbitrati sint (quanquam etiam illorum scripta tale quid subinde innuant) at quod ut unica manus in digitos, ita quoque cerebrū in diuersas partes discretum uideatur. Quemadmodum enim prius de tenui cerebri membrana discebatur, sic etiam dextra cerebri pars, & sinistra, & cum his cerebellum, & dorsalis medulla, neruicq; ad unum omnes, in super & nates testesq; cerebri, deinde^e callosum corpus, & id quod instar testudinis effigiatum est: præterea dextri sinistriq; uentriculorum^f septum, & uermiformes cerebelli processus, & si quid est eiusmodi, inuicem continuæ partes existunt, eademq; substantia constituuntur in duritia coloreq; aliquantulum uariatē. Insuper omnia quæ modò recensbam, situm, usum, conformationem, magnitudinem, & id genus alijs, quæ in partium constructione

rima. h 2 fi. L. L. i 2 fig. A, A, A. h 3 fig. X, X, X, Y, Y. l 1 fig. C, D, C, D.

rimamur, ita ab inuicem differunt, ut nō aliter q; si differentes disiunctæq; imposuerint. Quotū enim quēq; Anatomicorū inuenias, qui cerebrū in uitate cerebello continuū esse nō asserat: adde alios qui cerebrū in duas sectū esse docēt, et omnia nobis indefesso scribendi pruritu, suis somnijs

Cerebrū namq; quantūuis tota sede, quæ cerebello incumbit, & quæ frō duas partes dissectū sit, & eadē sectio secundū totā cerebri longitudinē in ducatur, non tamen ob id in medio ipsius iuxta^a basim inter occipitium & uisum cernit. Quanta enim callosi corporis est^b longitudo, tanta quoque^c dinē cerebri consistit, quā dextra eius pars sinistra continuatur, atq; ita uentū, & eius^d quod instar testudinis extructū est, & septi dextri sinistriq; cōmunem eorū uentriculorum^e cavitatē, tertium^f ue uentriculum duæ ce sunt. Deinde in basi etiam eas esse continuas ostendit, cum magna & secundū profunditatē qua continuant^g regio, cum cerebri testes & nates & omnium^h bri basis medio pronascent, dorsalis medullæⁱ initū, quod amplum crassū illæ duæ cerebri partes hoc in loco continuū unumq;. Deinceps etiā si de partes quæ cerebellum integunt, nihil minus q; cerebello continuæ sunt, si sedes iam dicto dorsalis medullæ initio duobus locis^j continuatur, idem^k continuitatem spectes, efficitur. Cæterum quis præcipuus continuitatis^l illæ quas paulo antè enumerabam partes censentur, ordine suo loco seorsim^m nus enim quæ nunc præcessere sermone complecti libuit, ne in cerebri nū admonitus sectionem aggressus est, illic me unā cum cæteris Anat arbitretur. Ac proinde nunc cerebri situm opportunè aggrediar, quem ipseⁿ ne, & potissimum^o interna caluariæ amplitudo edocent. Quicquid enim^p bus cerebri membranæ & glande pituitam cerebro excipiente & ramis cerebri petentium arteriarum non occupatur, id uniuersum cerebro^q tur. Cerebellum decuplo aut undecuplo minus cerebro est, atque unā^r principio eam caluariæ amplitudinis sedem sibi uendicat, quæ posteriori^s piti samplitudinem cavitatem ue auditis organorum causa prominentiū in occipitijs ossis^t sinibus circumscribitur, qui ut duobus primis duræ mē dextrum & sinistrum nuncupamus os, cedat, caluariæ cavitati insculpunt^u circuli circumscriptionem cerebellum nulla ipsius parte excedit, hæc q; circ^v tum opportunissimè cōmonstrat. Haud enim hominibus, ut bobus for^w ad cerebri^x cognitionem duntaxat aggressus uidetur^y cerebellum in occip^z ut nō etiam postrema cerebri pars in posteriora magis quàm ipsam cereb^{aa} uocatum occipitium impleat. Quippe postrema & clarissima humani cer^{ab} ascendit, ubi digitis infimam occipitijs partem attingere possumus. Neq; eti^{ac} cipitijs ossis sedes musculorū insertionibus libera contingi potest, quā cer^{ad} si interim Anatomici ipsius situm ita recensent, quasi totā in occipitio pre^{ae} ex cuius tubere uulgus memoriæ ingenijq; uim metitur, cerebellū in fascic^{af} belli portio ad^{ag} mediā duntaxat sedē pertingit, quæ à posteriori sede^{ah} for^{ai} læ uiam præbentis, & a literam imitantis futuræ^{aj} partem habetur, quæ^{ak} ulq; ad quam alij cerebellum conscendisse suis bobus & asinis, aut somn^{al} Præterea superior cerebelli pars in hominibus, quemadmodum sanè in c^{am} bus instar globi cuiusdam, aut etiā acutius nequaquā extuberat, sed plana et^{an} in medio prominens conspicitur. Hæc itaq; caluariæ sedes cerebello dedi^{ap} cunscritionem, formam ac magnitudinem edocet. Cerebellum etenim,^{aq} sedes, latius est quàm longius aut profundius, & humiliori ipsius regione^{ar} ta ipsius posteriora latioris globi imaginē exprimit: in cuius medio acuta^{as} betur^{at} impressio, quā illi inducit^{au} tuber instar crassissimæ lineæ in occipiti^{av} eius ossis robur insigniter adaugere, cuiq; dura cerebri membrana perti^{aw} Porro in anteriori parte, quæ cerebellum ad cerebri nates exporrigitur,^{ax} tur, undiq; suæ sedis formam accuratè referens. Cæterum eiusmodi omnia^{ay} me si uoles anterius cerebrū etiam adhuc nuncupare poteris, ostendit relic^{az} rebello nō oppleta. Vnde etiā cerebrū secundum ipsius basim depressum^{ba} extuberat, quamuis interim inæquale & nō unius formæ uisitur. Vbi eni^{bb} olfactus organorū sinibus innititur, uarium est: nam ad sinus organorum^{bc} extuberat, utrinq; autem ad sinū illorū latera propter ossis in caluariæ cau^{bd} minentiam, unā impressionē admittit. Prominet uerò ibidem inæqualibus